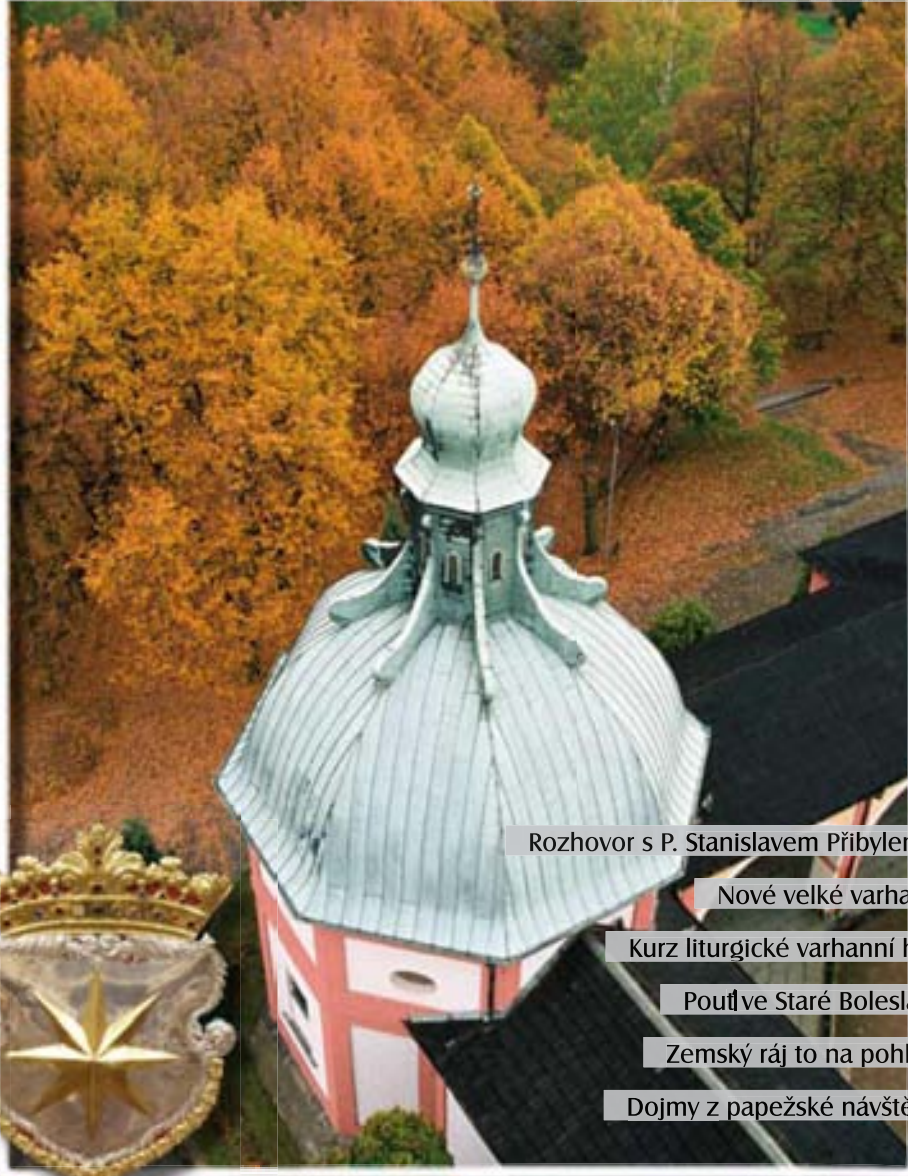

SVATÁ HORA

ČÍSLO 5 • 2009

Rozhovor s P. Stanislavem Příbylem I.

Nové velké varhany

Kurz liturgické varhanní hry

Pouť ve Staré Boleslavi

Zemský ráj to na pohled

Dojmy z papežské návštěvy

„Odpocinutí věčné,
dej jim Pane,
a světlo věčné ať jim svítí.“

Ze mše za zemřelé

OBSAH

Úvodník

Na konci či na začátku? **3**

Naše pravidelné otázky

Rozhovor s P. Stanislavem Příbylem I. **4**

Zprávy

Zprávy ze Svaté Hory **12**

Opravy na Svaté Hoře **13**

Nové velké varhany **14**

Poutí bývalých
svatohorských ministrantů **17**

Kurz liturgické varhanní hry **17**

Poutí ve Staré Boleslavi **18**

Papežská návštěva

Zemský ráj to na pohled, aneb
navštívil nás Svatý otec Benedikt XVI. **19**

Dojmy z návštěvy Svatého otce v ČR **21**

Spiritualita

Blahoslavený Kašpar Stanggassinger **22**

Informace

Exercicie, poutě, bohoslužby **24**

**Fotografie
na titulní straně
časopisu:**

Podzim na Svaté Hoře

Fotografie v časopise:
Stanislav Příbyl, Jan Traxler
a archiv Svaté Hory

Na konci či na začátku?

Drazí čtenáři Svaté Hory! Pomalu končí liturgický rok a my se za nějaký čas ocitneme na začátku nového liturgického roku. Když tak stojíme na rozmezí těchto období, i nechtěně se musíme podívat za i před sebe.

Jak jsem se v titulu úvodníku zeptal, je to na konci či na začátku? Když se něco dovršuje, máme pocit, že to končí, a když něco začíná, myslíme, že to bude nové. Život nám však mnohdy ukazuje, že se mýlíme.

Čas liturgického roku nám dává možnost skrze pohyblivý i nepohyblivý cyklus slavností, svátků a památek ponořit se do tajemství Kristovy spasitelné misie a uvědomit si, jak obrovská je láska, kterou nám Bůh nabízí ve svém Synu. Proto čas Boží milosti s liturgickým rokem nemůže končit.

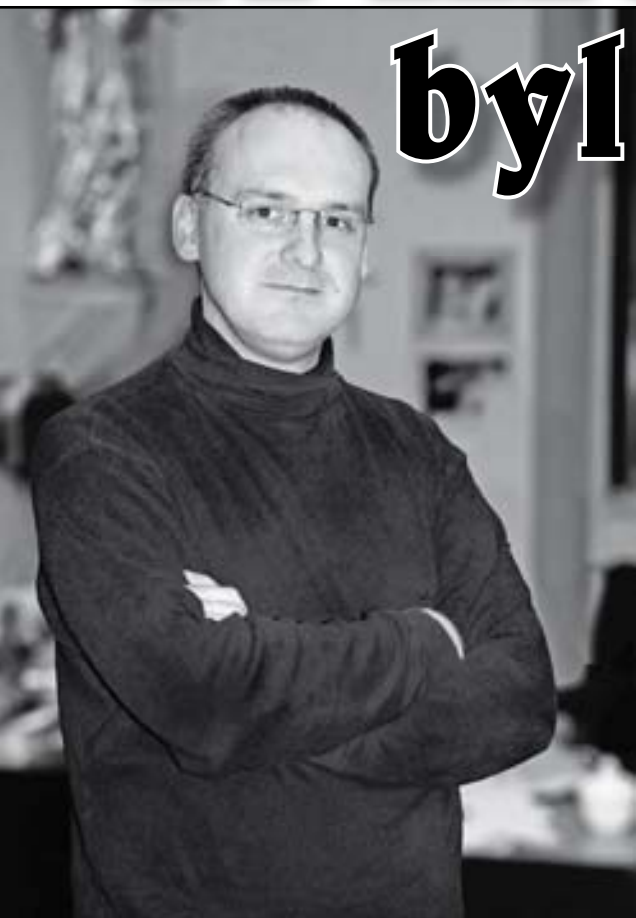
Před námi spíše vyvstává nová šance. Možnost vidět skutečnosti našeho života, povolání, rodiny, manželství, práce, školy, přátelství či povinnosti lépe. Vidět to všechno skrze onu úžasnou pravdu, že ve všem je Kristus se mnou. Proto si v prvních okamžicích liturgického roku máme nanovo uvědomit, že Kristus přichází do mého života a já ho chci očekávat.

Bohužel problémem dnešní doby je shon, netrpělivost, neschopnost a neochota čekat. To se přenáší i do našeho křesťanského života, kdy my chceme Kristu diktovat, kdy a jakým způsobem se nám má dát poznat, kde ho chceme vidět a kde bychom byli rádi, aby se na nás nedíval.

Začátek anebo konec? Ne. Šance změny. Šance poučení se a nápravy. V uskutečnění toho nám chce pomoci i Kristus, který přichází jako Emanuel – Bůh s námi.

P. Anton Verbovský, CSsR

K mému narození byl zakoupen trabant

*Dlouholetý svatohorský
farář, nynější generální vikář*

litoměřické diecéze,

provinciál Pražské

provincie redemptoristů,

nadšený hudebník.

*To jsou jen některé aspekty
osobnosti P. Stanislava Přibyla,*

CSsR, s nímž jsme

pro vás připravili

obsáhlý rozhovor.

Na úvod obligátní otázka: Odkud pocházíš, jaké bylo tvé rodinné zázemí?

Narodil jsem se 16. listopadu 1971. Už mé narození provázely určité tragikomické situace. Když jsem tedy přišel na svět, přinesli mě moji mamince a zdravotní sestra přitom říkala: „Paní doktorko, chtěla byste mít dítě s tak placatou hlavou? Takové ošklivé, to bych nechtěla...“ Maminka se prý potom rozplakala. Hlava se ale srovnala a snad ani nejsem nejošklivější. Dále k mému narození byl zakoupen trabant, což bylo první nové vozidlo v naší rodině, které poctivě sloužilo až do mé puberty s veškerým koloritem, který patří k vlastnictví lidového vozítka od soudruhů z NDR.

Bydleli jsme ve Strašnicích, což za mého dětství bylo spíše předměstí Prahy. Zažili jsme ještě takové až snad vesnické období. Bydleli jsme u dědečka s babičkou z mamčininy strany v domku z první republiky, v oblasti, která se dříve nazývala Masarykova kolonie. Dvě ulice nad námi byla trať, po níž jezdil rychlík Vindobona, jak dědeček říkával, „do jiného světa“. Přes ulici už byla pole se starou truhlárnou u Hlávků.

A tam byl i kostel tvého dětství...

Ano. Kostel, kam jsem od malička chodil, vlastně nebyl kostelem. Jednalo se o poměrně velkou kapli v přízemí fary, která byla ve 30. letech postavena prakticky na samotě. Já si kolem ní už pamatuji domy z padesátých let. Vedle fary byl park, kde nyní stojí nový strašnický kostel a naproti přes ulici statek Škrábkových, kteří kdysi část pozemku věnovali právě farnosti pro stavbu nového kostela.

Pokřtěn jsem byl o Vánocích 1971. Můj život provází ta luxusní situace, že mě křtil kněz, který oddával mé rodiče. Ten samý mne pak připravoval k biřmování, pohřbíval některé z mých prarodičů, dával mi doporučení do semináře, byl při mé primici stále jako farář ve Strašnicích. Až před čtyřmi, pěti lety odešel jako převor do Emauzského kláštera. Jako farář tedy ve Strašnicích mohl působit prakticky od vysvěcení až do svých více než šedesáti let. To je praxe, která se již dnes nevidí. Snad mohl po tak dlouhou dobu na jednom místě působit proto, že i přes tu dlouhou dobu jím spravovaná farnost nezakrněla, neztuhla. Dnes bych se na tuto praxi díval jako ideální. Tam, kde je možné kněze ponechat po celý život bez rizika, že by farnost nebo farář nějak trpěli, dopřál bych oběma stranám onen luxus společného žití ve stabilitě, růstu a duchovním zráním. Takový farář, jakým byl a je P. Jan Nepomuk Klener (později P. Marian, stal se benediktinem), se hned tak nevidí. Vše bylo na milimetr přesně srovnané, bez jakékoli improvizace ve špatném slova smyslu. Někteří mu tento přístup měli za zlé, například mu vytýkali, že vše čte. Já jsem naopak pociťoval jako výborné, když jsem ministroval na čtyřech mších denně, moci slyšet čtyřikrát doslova stejná kázání, čtená z listů psaných strojem s různobarevně podtrhaným textem. V posledních letech totality k tomu přistoupil i sport rozeznat v ryze duchovním textu pana faráře určitá „zduřaznění“ s ohledem na uvolňující se politickou situaci.

Druhým člověkem, který mě formoval v kostele, byl pan Bohuslav Korejs, známá to postava pražského hudebního života. Teta Marie, zvaná nejprve „Maua“ (protože

jsem neuměl vyslovit jméno Máňa), mě totiž brávala na kůr, kde pan Korejs vedl chrámový sbor, který za mého dětství vystupoval již spíš sporadicky, protože po osmašedesátém roce se všechny podobné aktivity značně zkomplikovaly. Teta však do sboru chodila. Sedl jsem si na lavici k panu Korejsovi a pamatuji si, že první věcí na varhanní hře, která mě zaujala, nebyla hra rukama a nohama zároveň, ale fakt, že klávesy horní ze dvou klaviatur pro ruce hrály „samy“. Se zapnutou spojku manuálů se totiž u dvoumanuálových varhan spolu s klávesami manuálu, na který hrajete, pohybují i klávesy manuálu druhého. Asi jsem měl tehdy pana Korejse za velkého varhaníka, když ho varhany „poslouchaly samy“, nebo dokonce za kouzelníka. Samozřejmě, že když zpíval sbor, já ve dvou letech chtěl zpívat také, v čemž mi však bylo bráněno. Jindy jsem zase seděl u varhan, kde pan Korejs hrál píseň „Tvůrce mocný“, která mi připomínala melodii tehdy populární písně Cestáři skupiny Olympik, takže jsem při zpěvu dotyčné chrámové písně neustále vykřikoval „Cestáři!“, a nebylo jednoduché mě utiшит.

Na cestách

U pana Korejse mě vždycky uchvacovala pravdivost, s níž přistupoval ke hře při liturgii, jako ke službě, a jeho neokázalá zbožnost. Na strašnickém kůru, kam bylo ze všech stran vidět, jej asi nikdo nemohl spatřit, jak si čte při mši noviny, nebo při jiné podobné činnosti, kterou někteří varhaníci na kůru dělávají. Nebylo to však dáno tím, že by na něj bylo vidět. Takový on nikdy nebyl. Hraní na varhany byla a je pro něj vždy modlitba. Pana Korejse jsem tedy vždy viděl jako soustředěně se modlícího člověka. Když lidé učil zpívat písně, pak také vždy vysvětloval, že zpěv při liturgii je především služba Pánu Bohu, což už se dnes moc nevidí. Dnes se často přistupuje k určitému minimalismu, neboli když lidé umí tři písně, stále se opakují dokola, zatímco pravidelný nácvik nových zpěvů ve Strašnicích byl právě umožněn tím, jak pan Korejs všem dokázal věc pěkně vysvětlit. Lidé tedy valnou většinou zpívali rádi. Samozřejmě že i u nás se vždy našlo několik jedinců, kteří stále s něčím nesouhlasili nebo to stále kritizovali. Ale to se časem obrousilo. Navíc jak pan farář, tak pan varhaník, kteří spolu o liturgii často diskutovali, si po nějakém svém rozhodnutí vždy stáli za svým názorem, který byl vždy dobře podložený, a od tohoto názoru už se neustoupilo.

Kaple, v níž se sloužilo, byla před mým narozením modernizována ve smyslu II. vatikánského koncilu a vybavena většinou vymožeností, které ještě i dnes považujeme v kostelích za nadstandardní, například topení či ozvučení. Zvláštní byla i zpodobnění, tvořená jakousi dvojmístností, oddělenou zeleným plexisklem. Když pan farář dosedl, rozsvítilo se zelené světlo, pokud penitent klečel a zpovídal se, svítilo světlo červené. Tato signalizace fungovala báječně.

Jaké vzpomínky máš na své dětství doma?

Rané vzpomínky na život doma se sestávají především z řady lumpáren, které jsem vyváděl. Jako batole a dítě předškolního věku jsem zejména často padával ze schodů. Asi jsem rychleji chodil, než myslel. Bydleli jsme tehdy v podkroví, kam vedlo asi dvanáct poměrně příkrých schodů, z nichž jsem nejednou sletěl. Jako roční jsem na sebe strhl plechovou skříň, asi z touhy po té „placaté hlavě“. Jindy jsem spadl z betonových schodů na dvorku a hlavu jsem si rozrazil o kovovou škrabku na boty zabetonovanou vedle schodiště. To jsem opravdu utřil velkou ránu na hlavě, takže se pamatuji, že v šoku jsem ani moc nebrečel, dokonce ani rodiče mi nevynadali a raději jsme hned jeli do nemocnice.

K mému domácímu světu dále patřila teta Máňa, od ní jsem mladší o dvacet let a pár dní, takže stále slavíme svá kulatá jubilea společně, a její betlém. Teta byla totiž velmi šikovná, malovala a „sochařila“, takže si z moduritu vytvořila vlastní betlém, do něhož postupně přibývaly figurky. Každé stavění betlému bývala pro mě velká sláva. Na tetu jsem si tak zvykl, že jsem ji asi začal považovat za svůj majetek, což jí způsobilo ne jeden problém, když řešila vztah se svým budoucím manželem. Strýc Karel je inženýr, velmi řečný, čímž mi tehdy nebyl moc sympatický. A navíc to byl vlastně můj sok. Například si vzpomínám, že když si pracně a drazě pořídila spacák, aby se svým nastávajícím a skupinkou dalších mladých mohli vyrazit na „čundr“, vytáhl jsem jej ze skříňe a rozstříhal ho. Nesetkalo se to s pochopením, i proto, že v té době byl spací pytel podpultové a ne nejlevnější zboží. Teta tehdy opravdu nebyla ráda, a to je ještě velmi slabé slovo. Zkrátka jsem se tehdy tomu sňatku snažil „zabránit“, seč to šlo, ale nepodařilo se mi to.

Dále musím vzpomenout na dědečka Josefa z maminy strany, který má v naší rodině pověst svatosti. Pocházel ze Smolotel, tedy z pod Makové Hory. Za mého dětství byl náměstkem generálního ředitele Ferony, považte: věřící člověk, nekomunista. Tedy patrně osoba nadmíru profesně zdatná. Kromě jiného ovládal němčinu včetně množství dialektů a pokoušel se mě v dětství naučit německy. Byl jsem však líný nebo jinak neposlušný student, zkrátka jsem se tehdy nenaučil nic a nyní v dospělosti to musím dohánět. Dokonce dostal i Řád práce, to se ale zjistilo až po dlouhé době, doma se s ním nijak nechlubil. Teta Máňa mu dělala sekretářku. Takže i já jsem občas chodil do Havlíčkovy ulice naproti Masarykovu nádraží a napodoboval tam její práci v ruce s ořezávkem ve tvaru žirafy. Dědeček byl neuvěřitelně noblesní, až bych řekl „Josef, muž spravedlivý.“ Prostě muž, jak má být. Přímý, diskrétní. Traduje se o něm zkažka, že neustálým smekáním naučil morousovitého o třicet let mladšího souseda zdravit tím způsobem, že jej zkrátka zdravil tak vytrvale, až to i sousedovi došlo. Zcela typickým, i když smutným, byl i jeho skon. V roce 1985 byl na pravidelné rekreaci Ferony na Churáňově na Šumavě. Když už měli s babičkou

S apoštolským nunciem na Svaté Hoře

jet domů, umyl se, oholil, učesal, oblékl si oblek, sedl si na postel a zemřel. Při jeho slušnosti a noblesnosti tak příbuzenstvu nedovolil ani žádnou nadbytečnou starost ve spojitosti s jeho odchodem. Přesto pro nás byla jeho smrt, odchod zdravého člověka, šokem. Škoda, že nežil déle, jistě by mi dal do života ještě mnohem víc.

Babička, která svého manžela přežila o mnoho let, byla oproti němu velmi veselá paní. Měla to v popisu práce, vždyť měla příjmení Veselá. Byla v dobrém slova smyslu „liška podšitá“. Mám na ni také mnoho krásných vzpomínek. Vzpomínám, jak jsem jim na jedné z jejich rekreací s Feronou jako dítě ujel z kopce na sánkách, babička mě chytala a zlomila si přitom nohu. Jindy si se mnou hrály starší děti ostatních rekreatantů, točily mne na točící židli ve společenské místnosti hotelu, což můj žaludek nezvládl, a celou tuto místnost jsem tak neuctivě znečistil. Když děda zemřel, nastoupil jsem po jistý čas na jeho místo a jezdil jsem s babičkou na ty rekreace já. Zemřela nedávno, v jednadvaceti letech. Pocházela také nedaleko od Příbrami, z malé vesnice Pečičky, z hospody.

Na konci roku se svými spolupracovníky

Kromě toho jsme bydleli v ulici ve spoustou zajímavých lidí. Především zde bydlel pan Martan, restaurátor a sochař, kterého jsem o mnoho let později potkal někde na Šumavě, kde restauroval gotické fresky. Jedna z rodin v ulici také emigrovala, viděl jsem tak na vlastní oči, jak dorazilo komando StB, vydrancovalo dům a zabavilo majetek emigrantů.

Vím, že rodiče v Praze jsi však navštěvoval na jiné adrese.

Kdy jste se tedy stěhovali?

Zatímco jsem poznával svět a poté, co se narodil mladší bratr Tomáš, tatínek stavěl nový dům na Třebešíně. Kolem roku 1976 jsme se pak

stěhovali do nového domu. Tam jsem také začal chodit do školky, spolu se spoustou dětí známých osobností, které bydlely v nedalekém okolí: s Pavlínou Filipovskou, jejíž dědeček František přijížděl Renaultem a často do školky něco přivážel, s Honzou Mertlem, vnukem Františka Kožíka a dalšími. Do stejné školky chodil i můj bratr, o tři roky mladší. Následovala základní škola, jejíž první třída jako by byla vystřižena ze Svěrákovy Obecné školy. Výuka probíhala v malých jednopatrových dřevěných pavilonech prostřed panelákového sídliště, v nichž se topilo uhlím. Druhý rok jsem pokračoval už v normální budově, do níž devět let přede mnou chodil i P. Adrián Zemek (křestním jménem Pavel), kterého ale pamatuji spíš jako studenta - bohoslovce. Ze základní školy si už pamatuji rozpory mezi tím, co se mohlo říkat doma a nebylo možno říkat ve škole. Také mám ze základní školy jeden silný zážitek. Když jsem dostal pětku za neodevzdaný domácí úkol a snažil se to řešit tím, že jsem sešit s touto neradostnou známkou zahrabal v hromadě listů před vilou Karla Gotta, konce byly neslavné. Když jsem si to rozmyslel a sešit se vydal hledat, na svém místě nebyl ani sešit, ani hromada listů. Následoval výprask a opisování celého

sešitu od začátku. Musím zmínit, že v naší blízkosti bydlely známé osobnosti jako Stanislav Rázl, Karel Gott, známý cestovatel Miloslav Stingl, jehož syn byl rovněž můj spolužák, na ulici se dal potkat Jaroslav Marvan, který chodil na procházku se psem. Zajímavými spolužáky byly i děti ambasadorů, takže s námi do školy chodila Arabka, Jugoslávka.

V té době také vznikly mé „kriminální“ problémy, například taková malá domácí krádež, kdy jsem asi ve třetí třídě vzal mamince z peněženky deset korun a šel jsem si koupit křídly. Protože jsme nebyli nijak moc bohatí, maminka to snadno zjistila, a to nejen kolik jsem vzal, ale dokonce v jakých nominálních hodnotách. Tak se mělo volat do papírnickví s tím, že budu muset všechno vrátit a omluvit se, čili dostal jsem školení, které si dodnes velmi dobře pamatuji.

Musel jsi v dětství vykonávat nějakou činnost, kterou jsi opravdu neměl rád?

Utrpením pro mne byla výuka hudby. Tatínek byl profesionální hudebník – hornista, který hrál v krematoriu ve Strašnicích, což bylo od nás deset minut pěšky. Když se kouřilo z komína, říkali jsme, že má tatínek práci. Bral nás, děti, samozřejmě někdy s sebou na kůr, kde to vypadalo opravdu jako ze Svěrákova filmu Kolja. Byl tam malý stoleček, kde jsme dostali papír a tužku a mohli jsme si kreslit. Na kůru se opravdu vařila káva. Nejvíce jsem obdivoval, jak se všichni hudebníci zabývali nejroztodivnějšími činnostmi – psali, četli, jedli, a až tak půl taktu před tím, než měli hrát, skočili na své místo a rázem se začala ozývat hudba jako ve filharmonii. Tehdy tam byli opravdu výborní muzikanti. Pamatuji si například Otto Nováka, varhaníka od Svatého Víta, který bez problémů zahrál i Vltavu od Bedřicha Smetany, a mně tehdy přišlo, že zvlášť v úvodu má ta skladba opravdu hodně not. Dále tam hrál Ladislav Příbyl, současně pražský dómský regenschori. Jeho syn, můj jmenovec Stanislav Příbyl, je shodou okolností také kněz, dokonce jsme byli spolu svěcení.

Tatínek se tedy rozhodl, že ze mne bude hudebník. Odešel se mnou ke své spolužačce paní učitelce Tvrdé, která mě učila. Ze začátku jsem se všechno naučil nazpaměť, noty mě nezajímaly. Bavilo mě prostě si jen tak hrát. Když na konci roku už paměť nestačila, provalilo se, že se vlastně moc nepřipravuji. Tak jsem po celou dobu studia vlál za učebni látkou. Vzhledem ke známosti paní učitelky s mým otcem jsem vždycky, když přišel na náslech, dostal jedničku, jindy ale obvykle pětku, protože jsem to neuměl. To bylo nářku, křiku a výprasků. V sedmém ročníku klavíru mě to už přestalo bavit a rozhodně jsem doma řekl, že už chodit nebudu. Rodiče povolili, ať si jsem nedouk, když chci. V tu chvíli mě hudba začala bavit a dokonce jsem si sám časem začal hledat možnost, jak se jí učit.

Jakou cestou jsi došel ke svému duchovnímu povolání?

Cesta k mému současnému povolání je právě výslednicí toho, o čem jsem hovořil výše. Kostel, rodina, hudba, to vše jsou střípky, z nichž se vyklubuje právě to, co dělám teď. Jako malý hošík jsem chodil do náboženství, které se nazývalo bohoslužbou slova, neb náboženství bylo zakázáno. Tam jsme byli panem farářem připraveni ke svatě zpovědi, pod dohledem maminky jsem si napsal hříchy a šlo se. Zaklekl jsem do zpovědnice, rozsvítilo se červené světlo. Ke zpovědi jsem pak chodil pravidelně, na to maminka dbala, většinou na první pátek. A právě ve zpovědnici se odehrály dvě otázky, které nesouvisely se zpovědí. Ta první zněla: „Nechtěl bys chodit ministrovat?“ Bylo to někdy v říjnu. Odpověděl jsem, že ano. Doma měli všichni radost. Holohlavý pan Rajbr, kterému bylo sedmdesát, byl zamračený ale nesmírně

přátelský, stabilní to postava naší kaple, a pan Zemek, otec P. Adriána Zemka, mne vzali mezi sebe a ministroval jsem. Tehdy bylo při mši nepředstavitelných čtyřicet ministrantů, takže jsem často omdlával vstoje ve čtvrté řadě.

S Vladimírem Šlajchem nad koncepcí nových varhan

Moje první ministrování neskončilo slavně. Existovala totiž určitá hierarchie ministrantských míst. Nejlepší místo byl takzvaný „hlavní ministrant“. To byla dvojice ministrantů, kteří byli přímo u pana faráře a mohli si sednout, zatímco všichni ostatní stáli. Druhá pozice byla u zvonků, které byly bokem u odkládacího stolku, pod nímž byly zvonky položeny. Tam hrozila dvě nebezpečí.

Jednak že člověk nevydrží stání a bude se znuďeně tvářit, obličejem k lidem, nebo omdlí. Druhé pak že kopne nohou do zvonků. Mně se právě poprvé stalo, že jsem byl u zvonků, kam jsem přišel přes krásný modrý mariánský koberec. Ovšem cestou do kostela jsem prošel stavbou tehdejšího metra a co šlápota, to vrstva bahna na koberci. Po mši mě pak poměrně špatně slyšící pan Rajbr v sakristii „zpucoval“ tak nahlas, že to slyšel celý kostel, takže z toho byla pěkná ostuda. S panem Rajbrem jsme však záhy uzavřeli přátelství a on mi říkal důvěrně: „Padavčíčko!“

Zdá se, že podobné příhody by od kostela spíš odrazovaly...

Právě ministrování však bylo tím, co mě přitáhlo ke kostelu. Kdyby mě byl pan farář neřekl, asi bych nechodil. Znamená to, že v tomto směru je třeba oslovit i toho nejbezradnějšího.

Po čase, mezitím jsem chodil na náboženství do Holešovic k P. Františku Kohlíčkovi, jsem se ocitl opět ve Strašnicích, kde se mě při zpovědi pan farář zeptal: „Nechtěl bys hrát na varhany, umíš prý na klavír?“ Náš varhaník pan Mátl byl tehdy v nemocnici ve vážném stavu.

Svou první mši jsem tak hrál na svátek Všech svatých v roce 1985. Nebylo to asi nic moc. Něco jiného je totiž hrát doma na klavír a něco jiného je doprovázet zpěv lidí. V kostele si nemůžete nahlas počítat, nesmíte přestat a tak dále.

První den si pamatuji, že jsem ve tvářích hořel, když jsem šel od varhan, ale dámy na kůru mě přijaly neobyčejně vřele, dokonce jsem dostal nějaké výslužky, třeba pomeranče, což byla v té době vzácnost. Naštěstí záhy přišly Vánoce, a tak na kolečkách, které byly pro mě notoricky známé, jsem se na varhany „přiučil“ a začal jsem hrát i v jiných kostelích.

Nemocný pan varhaník později umřel, a tak jsem hrál pravidelně. Pan Korejs byl především varhaníkem v Týnském chrámu, u nás hrával jen o nedělích. Dříve se

u nás hrálo na harmonium, ale za mého dětství už na varhany P. Břízy, na ty, u nichž jsem obdivoval hru pana Korejse na dva manuály současně, kdy klávesy horního manuálu jako by hrály samy.

Mezitím jsem začal chodit na střední školu, to byla geodézie. Tak mám mimochodem stejnou školu a některé společné učitele s litoměřickým panem biskupem Janem Baxantem. Zatímco on na školu chodil, když dotyční učitelé začínali, já jsem ji navštěvoval, když byli před důchodem. Nedávno jsme některé z nich pozvali na návštěvu, a bylo to moc pěkné setkání.

Proč právě zeměměřická průmyslovka?

Chtěl jsem studovat knihovnictví nebo na hajného. Knihovnictví ale studovala jen děvčata, lesnická škola byla kdoví kde v jižních Čechách, a tak maminka rozhodla: „Ne, ty máš rád zeměpis, půjdeš na geodézii, tam máš také mapy.“ Jenže asi netušila, že tam se mapy tvoří, ne se v nich učí číst. Já jsem totiž zvláště neovládal dva předměty, to bylo kreslení a matematika. Byly to právě ty předměty, které byly na této škole stěžejní. Výsledkem bylo pololetní vysvědčení, kde jsem měl jedenáct čtyřek a jednu pětku. Postupně jsem se ale zlepšoval, až jsem nakonec udělal maturitu. To už bylo v devadesátém roce, kdy obávané předměty zmizely z rozvrhu. Myslím tím ruštinu, kterou jsem vždycky spíš sabotoval, než se jí učil, a místo matematiky jsem si vzal dějepis – na škole technického charakteru! Tedy nakonec jsem odmaturoval skoro s vyznamenáním, ovšem s velkou Boží pomocí...

Měl jsem v těchto věcech štěstí. Z českého jazyka jsem dostal téma Tomáš Garrigue Masaryk, přičemž jsem náhodou několik měsíců předtím četl Hovory s TGM od Karla Čapka. Jinak jsem se na maturitu opravdu neučil, trochu tím sice přeskakuji, ale to už jsem byl týden na Svaté Hoře. Už jsem byl rozhodnut, že půjdu k redemptoristům. Na Svaté Hoře právě probíhalo stěhování. P. Břicháček se nastěhoval a P. Adler odcházel. Do této situace jsem si přinesl svoji hromadu knih na maturitu, po níž jsem ale do čtvrtka ani nevzdechl. Bylo tolik zajímavých věcí ke sledování. Když jsem se začal po knihách shánět, zjistil jsem, že knihy nejsou. Patrně se odstěhovaly s P. Adlerem. Moc dobře si pamatuji, jak jsem potom klečel před stříbrným oltářem a myslel jsem si: „Pane Bože, jestli ze mě chceš něco mít, tak tu maturitu budu muset nějak udělat.“ Výsledkem byla jednička a dvě dvojky.

S Karlem Schneeweissem: úkoly je třeba řádně prodiskutovat

(pokračování v příštím čísle)
S P. Stanislavem Příbylem hovořil Pavel Šmolík.

Zprávy

ze Svaté Hory

- ☐ Ve čtvrtek 27. srpna jsme si připomněli 336. výročí posvěcení baziliky (1673). Tento den bylo možné získat plnomocné odpustky.
- ☐ V neděli 30. srpna byla mše svatá v 9 hodin přenášena Českým rozhlasem 2 Praha.
- ☐ V sobotu 5. září se konala pouť bývalých svatohorských ministrantů. Po hlavní mši svaté, kterou sloužil P. Anton Verbovský, CSsR, následovalo obvyklé setkání v refektáři kláštera (více na jiném místě časopisu).
- ☐ Celou sobotu 19. září probíhala na nádvoří před Svatou Horou Příbramská svatohorská šalmaj. Letos na tuto akci přišlo rekordní množství návštěvníků. Část výtěžku ze vstupného byla určena Svaté Hoře.
- ☐ Ve dnech 26. - 28. září navštívil Českou republiku Svatý otec Benedikt XVI. Při sobotním společném slavení nešpor ve svatovítské katedrále se zpěvu scholy účastnila i schola českobudějovické Konzervatoře pod vedením svatohorského regenschoriho Pavla Šmolíka. Ze Svaté Hory byl v pondělí 28. září uspořádán poutní zájezd na mši svatou do Staré Boleslavi. Spolu s téměř stovkou účastníků z Příbramska se papežské mše účastnila i skupinka svatohorských poutníků z bavorského Bodenmais. Svatohorský chrámový sbor se přímo spolupodílel na hudební složce této bohoslužby.
- ☐ Ve dnech 1. - 4. října absolvoval Svatohorský chrámový sbor tradiční podzimní soustředění v Kašperských Horách. Nacvičovalo se především Requiem Františka Xavera Thuriho a hudba pro vánoční svátky.
- ☐ Od 9. října proběhlo Setkání pastoračních asistentů pražské arcidiecéze. Kurz vedl ředitel Pastoračního střediska v Praze P. Vladimír Málek.
- ☐ V neděli 11. října proběhl koncert „Hudba v nezvyklých souvislostech“ - dvoje varhany. Na nové chórové varhany hráli manželé Miloslava a Pavel Šmolíkovi.
- ☐ V sobotu 17. října se konal již 6. ročník Festivalu příbramských sborů, kterého se zúčastnil i Svatohorský chrámový sbor.
- ☐ Ve dnech 22. - 24. října se konal Kurz liturgické varhaní hry II. - výuka varhanní improvizace, doprovodu liturgie a gregoriánského chorálu pod vedením Pavla Šmolíka (více na jiném místě časopisu).

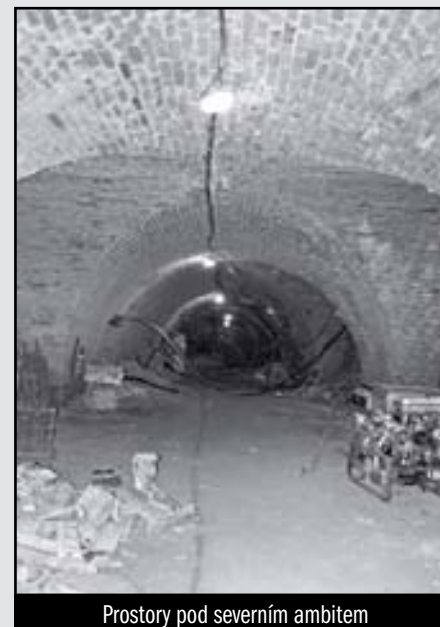
- ☐ V pátek 23. října proběhlo jednání s firmou SKS Blansko ohledně rozšíření kamerového systému na Svaté Hoře.
- ☐ V neděli 25. října se P. Josef Michalčík, CSsR, účastnil děkovné mše svaté za zdárný průběh opravy kostela v Bohumilicích, rodišti Mons. Antonína Lišky, CSsR, bývalého českobudějovického biskupa. Současný českobudějovický biskup Jiří Paďour požehnal pamětní desku na jeho počest.

- ☐ V pondělí 26. října jsme předali veškerou dokumentaci a potřebné doklady k žádosti o grant na vybudování muzea na Svaté Hoře a rekonstrukci Exercičního domu.
- ☐ V pondělí 2. listopadu bylo při odpolední mši svaté provedeno Requiem Františka Xavera Thuriho.

Opravy na Svaté Hoře

☐ Pokračují přípravy rozsáhlých rekonstrukcí svatohorského areálu. V pondělí 26. října jsme předali veškerou dokumentaci a potřebné doklady k žádosti o grant na **vybudování muzea na Svaté Hoře** a nutnou rekonstrukci Exercičního domu v rámci projektu IOP. Tato rekonstrukce souvisí s projektem „Kláštery – centra kultury a vzdělanosti pro 3. tisíciletí“. V případě Svaté Hory jde konkrétně o realizaci náročného projektu rozšíření stávajících a vybudování nových prostor pro potřeby Svatohorského poutního muzea. Především se jedná o rekonstrukci a zpřístupnění suterénu severního ambitu, přízemních prostor proboštství a úpravy přístupových cest. Rekonstruované prostory jsou zamýšleny pro rozšířenou expozici, depozitář a zázemí muzea. Součástí projektu je vytvoření a vybavení multimediální přednáškové místnosti pro potřeby pastorace a další multifunkční prostory.

Prostory pod severním ambitem

☐ Rovněž plánujeme **rekonstrukci Exercičního domu**, zejména opravy střešních krytin a sociálních zařízení. Dále je plánováno zajištění bezbariérového přístupu do všech podlaží pomocí výtahu a kompletní výměna všech oken.

Prostory budoucí expozice muzea

Prosíme Vás o modlitbu za zdárný průběh grantového řízení, abychom mohli výše uvedené plány uskutečnit.

Rovněž Vás prosíme o finanční pomoc s provozem Vašeho poutního místa. Dary jsou v tomto případě jediným zdrojem finančních příjmů pro tyto potřeby!

Konto na běžné opravy je: 35-520395309/0800, konto pro potřeby provozu Svaté Hory je: 520395309/0800, u ČS Příbram. Lze přispívat i prostřednictvím platební karty přes portál www.svata-hora.cz

P. Josef Michalčík, CSsR

Nové velké varhany

Aktuality o nových svatohorských varhanách

V následujícím článku přinášíme aktuální informace o průběhu prací na stavbě nových svatohorských varhan – velkého nástroje pro západní kůr baziliky.

Jak již bylo několikrát zmíněno, ihned po dokončení stavby mobilních chórových varhan, které budou po dobu nezbytně nutnou používány rovněž jako hlavní nástroj pro liturgii, bylo započato s prací na stavbě velkých varhan pro západní kůr svatohorské baziliky. Nikoli nepodstatnou součástí těchto příprav jsou snahy o zajištění dostatečného množství finančních prostředků na stavbu nástroje, jehož cena se blíží 15 milionům korun. Kromě snahy o získání financí prostřednictvím grantů prosíme o dary i Vás, drobné dárce. Jakýkoli obnos pomůže realizovat tento náročný projekt. Nyní ale již k slíbeným aktualitám.

Prvním krokem na cestě k pořízení nového velkého nástroje byl v závěru roku 2008 podpis smlouvy o jeho stavbě s varhanářem Vladimírem Šlajchem. V dokumentu je mimo jiné uvedeno, že nástroj bude budován postupně na základě vzájemné dohody obou stran. Ihned po podpisu smlouvy se tedy započalo s některými pracemi.

1. Byly **pořízeny píšťaly čtyř jazykových rejstříků** (Trompeta, Vox humana, Hoboj, Pozoun), celkem 192 píšťal za 425.000 Kč. Píšťaly vyrobila německá firma Giesecke Göttingen.
2. Ve varhanářské dílně Vladimíra Šlajcha v Borovanech byly **zhotoveny všechny dřevěné píšťaly nástroje** (pedálové rejstříky Subbas, Octavbas, manuálové hlasy Copula, Portunál a basové oktávy některých dalších hlasů), celkem 180 píšťal za 510.000 Kč. Spolu s nimi byla vyrobena i nejhlubší a největší píšťala budoucího nástroje – tón C₁ rejstříku Subbas 16' o délce cca 280 cm.
3. Bylo provedeno **zaměření nástroje přímo na kůru** svatohorské baziliky, nezbytné pro další zpracování projektu.
4. Byla **zhotovena kompletní projektová dokumentace pro varhanní skříň**, vzdušnice a trakturu nového nástroje.
5. V říjnu letošního roku byla **zahájena práce na stavbě varhanní skříně**. Na varhanní skříni bude odpracováno více než tři tisíce dílenských hodin.

Po stručném výčtu provedených či probíhajících prací mi dovoluťte několik upřesňujících informací o novém nástroji. Bez nadsázky lze říci, že se technicky i zvukově bude jednat o ojedinělý počín českého varhanářství. Poměrně náročná koncepce rozmístění jednotlivých částí varhan je dána nároky

prostoru (západní stěna je členěna třemi okny, které nelze zakrýt; prostor kůru je velmi stísněný) a dále pak nároky hudebně-uměleckými (liturgický provoz; široká škála skladeb, jejichž provedení by nástroj měl umožnit). Neposledním požadavkem bylo zohlednění činnosti Svatohorského chrámového sboru. Na kůru je nutno zachovat alespoň minimální prostor potřebný pro sborovou činnost.

Výsledkem těchto faktorů je unikátně řešený nástroj se třemi manuály (klaviaturami pro ruce) a pedálem (klaviaturou pro nohy), jejichž „stroje“ (píšťaly, patřící k jednotlivým klaviaturám) jsou v prostoru rozmístěny neobyčejně plasticky, jak naznačuje kresba na následující straně.

Píšťaly tzv. **Dolního stroje** (420 píšťal), ovládaného spodní klaviaturou, budou skryty zrakům posluchačů v postamentu – dolní skříni varhan. Píšťaly **Hlavního stroje** (941 píšťal), ovládaného střední klaviaturou, budou symetricky rozčleněny po stranách středního okna západní stěny. Píšťaly **Positivu** (432 píšťal), ovládaného horní klaviaturou, budou umístěny uprostřed varhanní skříně nad hlavou varhaníka, přičemž celý Positiv bude vystupovat z varhan směrem do prostoru. To napomůže snazšímu vedení táhel hrací traktury a jednoduššímu přístupu k ladění píšťal Hlavního a Korunního stroje. **Pedálové rejstříky** (210 píšťal) budou umístěny v bočních varhanních skříních, zasazených do oken pod klenbou nad bočními kaplemi. Vzhledem k tomu, že pedálové skříně budou zabírat v podstatě pouze prostor v tloušťce stěny, bude umožněno dokonalé tepelné izolování prostorů za nimi (půda) a zabránění teplotním výkyvům, tolik problematickým a neřešitelným v souvislosti se stávajícím nástrojem. Velmi zajímavě umístěnou částí varhanní skříně je tzv. **Korunní stroj**, který, jak již naznačuje jeho název, je nejvyšší částí varhan, umístěnou nad oknem těsně pod klenbou baziliky. Tento nejmenší stroj bude osazen třířadým Kornetbasem (120 píšťal), ovládaným pedálem.

Vzhledem ke značné vzdálenosti pedálových skříní od kůru bude použito tři na sobě nezávislých vzduchových okruhů: po jednom pro pedálové stroje na bocích a třetího pro větší část varhan, stojící na kůru. Je tedy třeba tří ventilátorů (vzduchových čerpadel) a minimálně tří měchů.

Další konstrukční zvláštností nástroje bude použití vertikálních manubrií (rejstříkových táhel) pro hlasy Positivu. Pro zjednodušení traktury budou rejstříková táhla umístěna svisle dolů z Positivu přímo nad hlavou varhaníka. Podobné řešení volili již němečtí varhanáři 17. století.

Dolní stroj, rozdělený na dvě části, bas a diskant (oddělené umístění píšťal dolní a horní poloviny klaviatury vlevo a vpravo v postamentu varhanní skříně), poskytuje ideální prostor pro oddělené ovládání basové a diskantové části rejstříku. Dolní stroj bude tedy při počtu šesti rejstříků vybaven dvanácti manubrii.

V průběhu práce na projektové dokumentaci došlo i k některým drobným dispozičním změnám. Mezi rejstříky hlavního stroje byly nově zařazeny Quintadena 8' a Tercie 1 3/5'. Pedálový hlas Kornetbas byl vzhledem k jeho oddělenému umístění v Korunním stroji obohacen o další řadu krytých 4' píšťal.

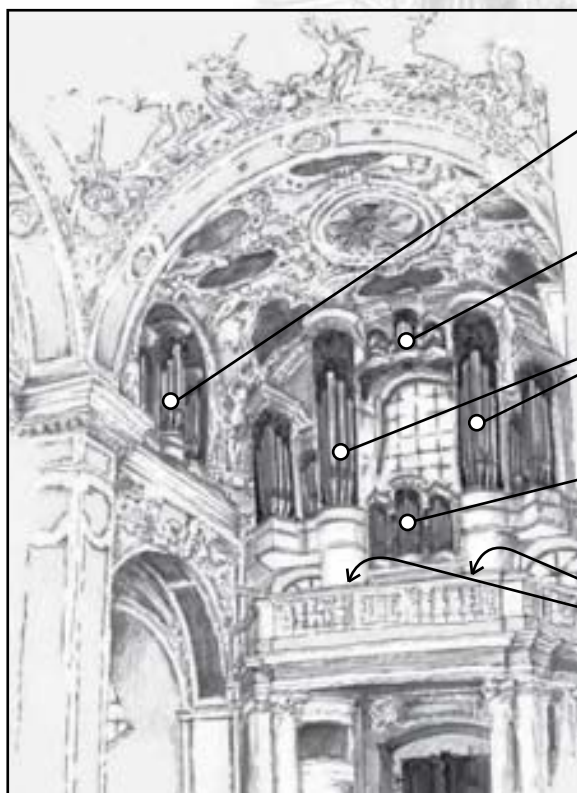
Varhany budou vybaveny i dvěma speciálními, v barokních varhanách s oblibou používanými, doplňkovými rejstříky. Prvním z nich je **zvonkohra**. Jedná se vlastně o soubor na společné ose umístěných kovových talířů – zvonků, rozezvučovaných systémem kladívek pomocí jedné z klaviatur. Druhým je pak **Cymbálová hvězdice** (Zymbelstern). Jedná se zlacenou dřevorezbu ve tvaru hvězdy, která se po zapnutí, poháněna proudem vzduchu, začne otáčet a zvonit. Její historické použití je doloženo zejména při svatbách. V případě svatohorského nástroje bude využito hned dvou hvězdic současně.

Se stavbou nových varhan budou nerozlučně spjaty i další související práce:

1. prodej, demontáž a odvoz stávajících varhan (o něž však, jako o celek, dosud nebyl projevěn zájem)
2. restaurátorské práce na západních oknech
3. tepelná izolace půdních prostor
4. posouzení (a případné dořešení) statiky kůru

Nezbývá než prosit o Boží požehnání a pomoc Panny Marie do další práce na tomto rozsáhlém a ojedinělém projektu. Prosíme vás o modlitbu za zdárný průběh stavby varhan a doufáme i ve vaši finanční podporu.

Pavel Šmolík a Matice Svatohorská

Pedál

Korunní stroj

Hlavní stroj

Positiv

Dolní stroj

V sobotu 5. září se opět uskutečnila tradiční Pouť bývalých svatohorských ministrantů. Malí chlapci, kdysi navštěvující svatohorskou ministrantskou trojtřídku, se za tu dobu proměnili v muže zralého věku. I přesto se jich letos sešlo něco málo přes dvacet.

Pouť bývalých svatohorských ministrantů

Již devátá pouť byla zahájena slavením liturgie mše svaté, kterou celebroul P. Anton Verbovský, CSsR. Na závěr mše zazněl právě v podání ministrantů

Svatohorský Zdravas. Na požádání bylo jeho provedení zaznamenáno a nabídnuto jeho interpretům. V případě zájmu si záznam můžete poslechnout i vy, a to na internetových stránkách Svaté Hory www.svata-hora.cz.

Po skončení mše svaté a uctění milostné sošky

Panny Marie Svatohorské následovalo společné fotografování a setkání pokračovalo nevěřejně v prostorách svatohorského refektáře.

Pavel Šmolík

Kurz liturgické varhanní hry

Na Svaté Hoře v letošním roce proběhly dva běhy kurzu, určeného těm, kdo se zabývají hrou při liturgii. V obou případech se jednalo o třídní kurz, termínem přizpůsobený tak, aby varhaníky neomezoval v jejich nedělní službě. Proto kurz začínal vždy ve čtvrtek a končil v sobotu. Kurz vedl svatohorský regenschori Pavel Šmolík.

Mezi vyučovanými předměty byla zejména hra na varhany, které se účastníci učili individuálně. Dále pak liturgická improvizace, neboli tvorba drobných předeher a meziher k písním bez notové předlohy. Nedílnou součástí třídního kurzu bylo i studium teoretických disciplín: základů harmonie, hudebních forem, liturgiky, gregoriánského chorálu a organologie - nauky o varhanách a jejich vnitřním technickém uspořádání. Páteční večer byl věnován zhlédnutí francouzského dokumentu Orgue historique a dokumentu o hudebním skladateli Františku Xaveru Thurim.

Celký kurz provázelo společné slavení liturgie hodinek (denní modlitby církve).

Počet frekventantů kurzu nepřesáhl desítku, což bylo ideální pro soustředěnou intenzivní práci.

Pavel Šmolík

Pouť ve Staré Boleslavi

V létě byla Svatá Hora pozvána na pouť k paladiu země české. Pan Dr. Novák říkal, že mariánská poutní místa by měla spolupracovat, a P. Michal Pocházka, farář u Panny Marie Nanebevzaté ve Staré Boleslavi, samozřejmě nebyl

proti. Na Svaté Hoře slavíme poutní slavnost ve stejný den. Ale ve Staré Boleslavi byly letos oslavy již v sobotu 15. srpna 2009, tedy v den slavnosti Nanebevzetí Panny Marie. Tento rok to bylo více slávy, protože uplynulo přesně čtyři sta let od prohlášení za paladium, ochranný obraz země české. Navíc tato tradice je spjata i s redemptoristy, kteří také jedno těžké období v dějinách naší země měli v péči tento kostel se vzácným obrazem. Přímou u kostela na terase jsem „rozbalila“ stánek s reklamními předměty Svaté Hory. Látky, svíčky, sošky, růžence,

oplatky. Hned po ranní mši svaté v 9.00 hodin proudily Starou Boleslaví davy lidí. Celodenní program s koncerty, přednáškami i s adorací probíhal přímo v kostele. Za kostelem bylo divadélko pro děti a postavy v dobových kostýmech korzovaly po náměstí. Odpolední mše svatá začínala průvodem od

kostela svatého Václava. V průvodu byly nesené různé sošky Panny Marie a za nimi kráčel P. Procházka s paladiem v rukou. Úžasný průvod dotvářeli vojáci v dobovém oblečení, navíc bylo krásné slunečné počasí. „Mise“ se mi zdála úspěšná, zajímavá, a vznikl při ní nápad na příští rok. Povezeme do Staré Boleslavi jednu z kopií naší sošky Panny Marie Svatohorské, aby nechyběla v průvodu! Vždyť oba kostely patří k nejstarším marián-

ským poutním místům v Čechách. Zároveň to byla zkouška a předpremiéra na letošní pouť svatováclavskou, spojenou s návštěvou Svatého otce Benedikta XVI., které jsme se také zúčastnili, nejenom se stánkem na stejném místě.

Martina Jechortová

Říká se, že všechny cesty vedou do Říma. Jestli vedou do Říma, pak vedou také z Říma. My křesťané víme, co pro nás toto „věčné“ město znamená. Má v něm svůj domov zástupce Ježíše Krista na zemi, papež, Svatý otec, dnes Benedikt XVI. Jedna cesta z Říma na konci měsíce září vedla k naší radosti také k nám, do České republiky.

Zemský ráj to na pohled, aneb navštívil nás Svatý otec Benedikt XVI.

Každá země má svou státní hymnu, která alespoň maličko vyjadřuje nějaký aspekt dané země. Naše hymna, nebo píseň, pochází z divadelní hry Josefa Kajetána Tyla *Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka*, poprvé uvedené v roce 1834. Hudbu k ní složil František Škroup.

Věřím, že všichni známe text naší státní hymny: „*Kde domov můj, kde domov můj? Voda hučí po lučinách, bory šumí po skalínách, v sadě skví se jara květ, zemský ráj to na pohled! A to je ta krásná země, země česká, domov můj, země česká, domov můj!*“

Málo je pak známá druhá část naší státní hymny: „*Kde domov můj, kde domov můj? V kraji znáš-li Bohu milém, duše útlé v těle čilém, mysl jasnou, vznik a zdar, a tu sílu vzdoru zmar? To je Čechů slavné plémě, mezi Čechy domov můj, mezi Čechy domov můj.*“

Víme, že státní hymna se s úctou zpívá při různých slavnostních příležitostech. Všimli jsme si, že téměř uprostřed této naší známější části hymny se zpívá o ráji?! „*Zemský ráj to na pohled.*“ Je to zvláštní, jedna, jak se dnes pravdivě nebo nepravdivě říká, z nejateističtějších zemí světa, a hovoří se zde o ráji. Samozřejmě se myslí ten pozemský ráj, ale ráj je prvovýznamově náboženský a biblický pojem.

Neznám přesně texty státních hymen jiných zemí, a také nevím, zda se v nich vyskytuje nějaký biblický pojem. Naše česká země, co do přírodních krás a prostředí, je opravdu zemským rájem na pohled. Je krásná a malebná, vždyť koho by se nedotkla malebná krása jižních Čech, Šumavy, Českomoravské vrchoviny, Posázaví, Krkonoš, Českého ráje, krása drsného severu Krušných, Jizerských a Orlických hor, Jeseníků, Beskyd, Moravského krasu či Bílých Karpat na Valašsku, odkud pocházím, a je toho jistě mnohem více, co by stálo za zmínku.

Bůh k nám může a chce hovořit různým způsobem, i skrze krásu stvoření a přírody. Musíme s vděčností a dojetím přiznat, že k naší české zemi, jistě i k mnohým dalším, byl Bůh ve své rozmanitosti krás opravdu štědrý a snad nám tím dává najevo, jak tuto zemi i lidí zde žijící miluje. V minulých dnech k nám s láskou a lidskou tváří promlouval i Svatý otec Benedikt XVI., jenž do

naší země přinesl radostné poselství víry, naděje, lásky a pokoje. A myslím, že se mu to povedlo. Kéž to, co on zasel, dále roste, především v našich srdcích.

Žijeme tedy v této krásné Boží zahradě naší země. My katoličtí křesťané v České republice, jako i na celém světě, věříme s nadějí ve věčný nebeský ráj, kam postupně putujeme a kde budeme žít věčně v dokonalé harmonii s Bohem. Tam už nebude žádný pláč, bolest, strach, žádná špatnost a zlo. Krása přírody je pro nás předobrazem krásy, která bude v nebi, v ráji. Kde je ale člověk, tam dokonalý ráj být nemůže, a musíme přiznat, že také není, ani v naší zemi. Zpívat tedy o pozemském ráji můžeme opravdu jen v souvislosti s dokonalou krásou stvoření, která nás obklopuje a která by nás ovšem měla také inspirovat a ovlivňovat.

Česká země by neměla být pro nás krásná jen na pohled, ale i co do našich osobních, mezilidských vztahů, postojů a chování. Když se tak zamyslíme nad slovy naší hymny, co si máme myslet, co prožíváme, jak se cítíme? Jaká je naše česká společnost, jací jsme my Češi, jak se k sobě navzájem chováme? Jakási národní hrdost a povědomí státní sounále-

žitosti je určitě málo. Každý z nás se podílíme na tom, v čem budeme žít, v jaké atmosféře, v jaké společnosti. Jsme lidmi pozemského ráje, který nás obklopuje? Nebo si spíše děláme ze života na zemi peklo? Svou tvrdohlavostí, závistí, nepřejícností, sobectvím, arogancí, touhou po moci a vzájemnou lhostejností? Může se člověk takového stylu života dostat do skutečného biblického ráje, a má právo takový člověk bez pocitu viny a hanby zpívat i naši státní hymnu?

Změníme slova naší hymny? To by bylo asi nejjednodušší. Anebo budeme chtít změnit a přehodnotit své postoje a chování? Kéž nám poselství Božího slova i poselství papeže Benedikta XVI. pomůže znovu začít žít lépe, pravdivěji, a brát vážně zodpovědnost za to, co mluvíme, konáme a někdy i zpíváme. „Kde domov můj...“

Čechy krásné, Čechy mé! Duše má se touhou pne, kde ty vaše hory jsou, zasnoubené s oblohou? S oblohou a s nebesy, kde přemýšlí na plesy, seraf světlem oděný, k slávě Páně stvořený.

P. Roman Janáč, CSsR

Dojmy z návštěvy Svatého otce v České republice

Předkládáme vám krátká svědectví účastníků papežské návštěvy v Čechách, která k nám dorazila v průběhu uplynulých týdnů. Jejich prostřednictvím můžeme znovu oživit vzpomínky na slavnostní okamžiky návštěvy Svatého otce.

Velké očekávání. Pak se nad tisícovými davy vzneslo oznámení o příjezdu Svatého otce. Stoupáme si na špičky, pohledem chceme odhadnout místo vjezdu mezi shromážděné, ale vlajky a praporky se daly do pohybu nad celou plochou Proboštské louky. Ozvěnou se rozléhá volání „Benedetto, Benedetto!“ V dále jsme pak nad rozvlněnými hlavami tisíců na okamžik zahlédli vrcholek papamobilu, když projížděl mezi poutníky. Začátkem mše svaté se mohutné shromáždění zklidnilo s vědomím přesahu vážnosti chvíle nad lidskými emocemi.

Po skončení bohoslužby jsme měli to štěstí zahlédnout Svatého otce z blízka. Oduševnělá tvář, pokorné přehlédnutí skupinky přítomných a zdvižená žehnající ruka na rozloučenou se nám trvale vtiskly do našich srdcí a myslí. Bylo nám ctí účastnit se pontifikální mše svaté v přítomnosti náměstka Kristova. Bylo nám ctí doprovázet zpěvem slavení eucharistické oběti v blízkosti apoštolského pastýře církve.

manželé Klánovi, členové chrámového sboru

Pondělní den návštěvy Svatého otce byl pro mě dnem plným zázraků. Do Staré Boleslavi jsem přijížděla s dvěma autobusy poutníků, které jsme vypravili ze Svaté Hory, a jejichž cestu jsem měla na starost. To, že jsme přijeli včas, stihli začátek mše a po jejím skončení se opět nás devadesát příbramských poutníků v pořádku sešlo u autobusů, nebylo opravdu ničím jiným než zázrakem. Samotná přítomnost na papežské bohoslužbě byla pro mne něčím zcela výjimečným. Určitě i tím, že na rozdíl od Svaté Hory jsem při této bohoslužbě neměla nic na starost, a tak jsem ji mohla prožít zcela jiným způsobem než obvykle. Domů k rodině, která vše sledovala v přímém přenosu České televize, jsem se tak vracela plna krásných dojmů.

Věra Langová, kostelnice

Nešpory se Svatým otcem Benediktem XVI. byly pro mne velkým duchovním zážitkem. Možnost modlit se společně s papežem a tolika zasvěcenými osobami pohromadě se nenaskytne každý den. V katedrále jsem seděl v blízkosti Hnutí fokoláre. Za mnou seděly sestry od matky Terezy a mezi nimi i jedna sestra, s níž jsem spolupracoval jako bohoslovec v Bratislavě. Musím přiznat, že gregoriánský zpěv nešpor byl pro mne docela náročný, takže jsem mnohdy jen dělal, že zpívám, ale duše se modlila. Seděl jsem asi uprostřed katedrály, takže Svatého otce jsem moc dobře neviděl. To ale není podstatné. Atmosféra byla opravdu slavnostní a nelituji, že jsem se této neopakovatelné události zúčastnil.

P. Roman Janáč, CSsR

Hned od první zprávy o návštěvě Svatého otce u nás jsme byli pevně rozhodnutí, že se zúčastníme setkání s ním. To se nám splnilo 27. září 2009. Atmosféra na brněnském letišti, vlastní průběh celé bohoslužby a zodpovědné chování statisíců lidí v nás zanechalo trvalé přesvědčení, že to s tou naší ateistickou zemí není ještě snad tak beznadějně.

Josef Hejda, Pelhřimov

Blahoslavený

Kašpar Stanggassinger

Kněz, redemptorista

Životy našich svatých a blahoslavených jsou pro nás vždy inspirací. Proto je pro nás velmi užitečné se k nim vracet a sledovat jejich životní příběhy, jež vyústily do radostného setkání s Pánem v Božím království. Pokračujeme v představování svatých a blahoslavených redemptoristů a dnes se chceme blíže podívat na život blahoslaveného Kašpara Stanggassingera. Kašpar se narodil 12. ledna 1871 v Berchtesgadenu, v krásném prostředí bavorských Alp. Dostalo se mu dobré katolické výchovy, která v něm jen umocnila touhu stát se knězem. Na toto povolání se začal připravovat ve Freisingu. Ve studiu se mu příliš nedařilo, ale jeho odhodlání, píle a milost Boží byla s ním.

V roce 1892 vstoupil do Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele a po kněžském svěcení v roce 1895 byl pověřen formací a výchovou kandidátů ke kněžství v Dürnbengu. V poznámkách, které si učinil při duchovních cvičeních před svěcením, si napsal: „Jediný úmysl, s nímž přijímám přesvaté kněžské svěcení, je sláva Boží a spása duší. Jsem pouhým nástrojem Božím a požehnaně mohu působit jen tam, kam mne přivede poslušnost.“ Jak jednoduché a výstižné.

Svým svěřencům prokazoval otcovskou lásku a velkou obětavost. Za krátkou dobu byl jmenován ředitelem nově postaveného juvenátu v Garsu nad Innem. Zemřel nečekaně po krátké střevní nemoci 26. září 1899. Mezi jeho poslední slova, která věnoval svým studentům, patřila tato: „Zůstaňte vždy věrní.“ Dne 24. dubna roku 1988 byl papežem Janem Pavlem II. prohlášen za blahoslaveného.

Na život Kašpara Stanggassingera se můžeme dívat z pohledu lidského času tak, jak ho vnímáme a měříme my, a z pohledu věčnosti, z pohledu Božího. Víme, že u Boha čas neexistuje a nic neznamená (Žl 90,4). Bůh žije ve věčné přítomnosti, ve věčném a trvalém teď (Ex 3). To ale neplatí o nás smrtelných lidech, my žijeme v prostoru a čase. Měříme a počítáme čas, víme, že je každému z nás dán jako dar, a sledujeme, jak nám neúprosně ubíhá. Bohužel se pro nás stává někdy veličinou, se kterou neumíme dobře naložit. Říkáme, že je času dost, anebo se zase stáváme otroky času. Vždyť kolikrát za jediný den řekneme: „Nestíhám, nemám čas, mám málo času...“ O blahoslaveném Kašparu je známo, že se rád věnoval horolezectví. Prostředí, ve kterém vyrůstal, k tomu přímo vybízí. Dovedu si představit, jak mladý Kašpar po jednom ze zdolaných vrcholů bavorských Alp, přemýšlel nad Boží krásou a velikostí i nad nekonečností Boha a malostí člověka.

Délka života není a nemusí být vždy úměrná jeho dosažené kvalitě. Jsou lidé, kteří dokáží promarnit celý den, několik let nebo bohužel i celý život. Ne-

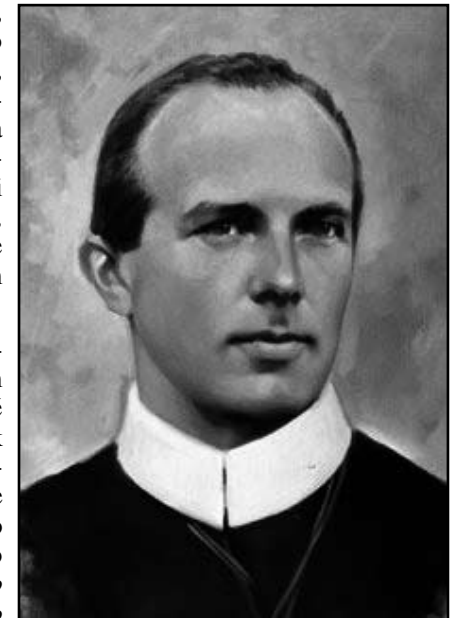
vnímají ho jako dar a příležitost k rozvoji, růstu, proměně, moudrosti. Mělo by platit, tak jako třeba o vínu, čím starší, tím lepší, zralejší, zkušenější. Je smutné, nebo nešťastné, když se třeba starý člověk chová jako nezodpovědný puberták, lehkovážně, vzdorovitě. A zase opačně, když se mladík chová jako ten, který všechno umí a zná, nenechá si poradit a celý svět mu musí padnout k nohám.

Blahoslavený Kašpar Stanggassinger žil pouhých osmadvacet let. Sedm let byl řeholníkem, redemptoristou, pět let knězem Kristovým. Za tento svůj kratičký život toho však dokázal pochopit a udělat mnohem více než někdo jiný za sto let. Neudělal nic neobvyklého a mimořádného, nebyl nijak zvlášť nadaný, jak jsem už vzpomenu, moc dobře se neučil, bohatý také nebyl, ale dokázal žít každý den v Boží přítomnosti. Bůh se nám nabízí vždy a všude, nemůžeme ho vytěsnit z prostoru a času, vždyť je jeho Pánem, je všudypřítomný. Krásně to vystihuje svatý Pavel, když říká: „*V Bohu totiž žijeme, hýbáme se a jsme*“ (Sk 17,28).

Jednou někdo řekl, že nemáme žádné povinnosti, ale jen příležitosti. Krátký život blahoslaveného Kašpara by nás mohl vést k zamyšlení nad tím, co dělám já se svým delším nebo kratším životem? Jak nakládám se svěřeným časem, jak a na co jej využívám? Ke službě, modlitbě, posvěcování, oslavě Boží? Tuto otázku bychom si měli pokládat, hledíce na blahoslaveného Kašpara, zvláště my kněží, řeholníci, redemptoristé. Bude mi stačit čas, který mi byl dán k tomu, abych jím oslavil Boha a přivedl sebe i druhé ke spáse?

Kašpara bychom si my redemptoristé mohli zvolit jako patrona „dobře využitého času“, aby nám svou přímlovou pomáhal smysluplně a užitečně využívat čas. Nikdo z nás však nevíme, kolik času nám do konce života zbývá. Vědomým promarněním krátkosti pozemského času můžeme totiž ztratit celou věčnost. Bůh se na věčnosti pro nás může stát minulostí. A to, věřím, že nikdo nechceme. Vždyť „*to, co oko nevidělo, co ucho neslyšelo, a nač člověk nikdy ani nepomyslel, co všechno Bůh připravil těm, kdo ho milují*“ (1 Kor 2,9). A dnes můžeme přidat, žijí s ním a pro něho.

Prosme tedy spolu se žalmistou: „*A tak nás, Pane, nauč počítat naše dny, ať dojdeme k moudrosti srdce*“ (Žl 90). Odevzdejme Božímu milosrdenství svůj snad ne vždy dobře využitý čas minulosti, Boží prozřetelnosti pak svou budoucnost, a pro dnešek se rozhodněme, že jej využijeme tak, jak nejlépe umíme. Kéž nám v tom Bůh žehná a blahoslavený Kašpar Stanggassinger se za nás v nebi přimlouvá.

P. Roman Janáč, CSSR

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2009

Podobně jako v předchozích letech nejsou kurzy rozlišeny podle skupin exercitantů, ale převážně tematicky. Všechny uvedené kurzy, pokud není výslovně napsáno, pro koho jsou určeny, jsou zaměřeny všeobecně, pro muže i ženy, manžele i svobodné, staré i mladé.

- 1. 11. - 7. 11. „Učednictví“ (exercicie pro kněze) - P. Vojtěch Kodet, O. Carm.
- 15. 11. - 21. 11. „Slovo Boží v životě kněze“ (exercicie pro kněze) - kardinál Miloslav Vlk
- 22. 11. - 28. 11. „Ježíš“ (exercicie pro kněze) - Mons. Karel Herbst
- 29. 11. - 3. 12. Exercicie Arcidiecézní charity Praha
- 3. 12. - 6. 12. Adventní setkání - P. Petr Beneš, CSsR
- 10. 12. - 13. 12. Adventní setkání - P. Petr Beneš, CSsR

Začátek exercicií je první uvedený den v 17.30 hodin. Exercicie, které vede P. Petr Beneš, CSsR, začínají mší svatou v 17.00 hodin v bazilice. Náklady na jednotlivé kurzy jsou uvedeny na internetu. **Přihlášky jen písemně:** Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie Příbram – Svatá Hora, Exerciční dům, 261 80 Příbram II/591, e-mail: ex.dum@svata-hora.cz nebo vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>.

Významné akce a poutě

- 1. 11. **Slavnost všech svatých.** Mše svatá v 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin.
Nešpory v 16.15 hodin
- 2. 11. **Vzpomínka na všechny věrné zemřelé.** Mše svatá v 6.00, 7.00, 9.00, 11.00 a 17.00 hodin.
Po mši svaté v 17.00 hodin následuje pobožnost v Dušičkové kapli.
- 22. 11. **Slavnost Ježíše Krista Krále.** Mše svatá v 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin.
Adorace před Nejsvětější svátostí od 12.00 do 15.30 hodin.
Slavnostní svatocecilské nešpory v 16.15 hodin
- 29. 11. **1. neděle adventní**
- 5. 12. V 6.00 hodin ranní **rorátní mše**
- 8. 12. **Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu.**
Mše svatá v 7.00, 9.00, 11.00 a 17.00 hodin
- 12. 12. V 6.00 hodin ranní **rorátní mše**
- 19. 12. V 6.00 hodin ranní **rorátní mše.** Od 9.00 hodin **adventní duchovní obnova**, vede P. Miloš Szabo.
Program: katecheze, kající pobožnost, adorace, příležitost ke svátosti smíření, mše svatá v 11.00 hodin, koncert duchovní hudby a zakončení
- 24. 12. **Štědrý den.** V 6.00 hodin ranní rorátní mše. Štědrovečerní mše v 16.00 hodin
- 25. 12. **Boží hod vánoční.** Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin. Nešpory v 16.15 hodin
- 26. 12. **Svátek svatého Štěpána.** Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin
- 27. 12. **Svátek Svaté rodiny**
- 31. 12. Ve 22.30 hodin **mše svatá na závěr občanského roku**
- 1. 1. **Slavnost Matky Boží, Panny Marie.** Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin.
Nešpory v 16.15 hodin

Hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

- 2. 11. 17.00 František Xaver Thuri: **Requiem**
- 22. 11. 9.00 Jiří Bříza: **Mešní proprium**
- 22. 11. 16.15 **Slavnostní svatocecilské nešpory**
- 18. 12. 16.00 **Vernisáž výstavy betlémů**
- 19. 12. - 2. 2. **Výstava betlémů.** Je otevřena denně od 10.00 do 16.00 hodin v Mníšecké kapli (do 3. 1.) a Svatohorském poutním muzeu (do 2. 2.).

- 22. 12. 18.00 **Přinesení betlémského světla**
- 24. 12. 16.00 Jakub Jan Ryba: **Missa pastoralis in B, pastorely**
- 25. 12. 9.00 **Vánoční hudba z období romantismu**
- 26. 12. 16.30 **Vánoční koncert** Svatohorského chrámového sboru
- 3. 1. 9.00 Radek Rejšek: **Vánoční liturgie** (premiéra)
- 6. 1. 18.00 **Tříkrálový koncert** Svatohorského chrámového sboru

Změna otevírací doby a pořadu bohoslužeb na Svaté Hoře

Rádi bychom všechny návštěvníky Svaté Hory a poutníky upozornili na změny v otevírací době, k nimž dojde od začátku nového liturgického roku, tedy **od neděle 29. listopadu 2009**. Od zmíněného data již nebudou ve všední dny ani v neděli slouženy ranní mše svatá v 6.00 hodin. Důvodem jejich zrušení je zejména krajně nízká návštěvnost (někdy jen jediný věřící) a s tím související nutné úspory režijních nákladů na osvětlení a vytápění liturgických prostor. Novému pořadu bohoslužeb bude přizpůsobena i otevírací doba areálu. Děkujeme za pochopení.

P. Josef Michalčík, CSsR

Otevírací doba a pořad bohoslužeb na Svaté Hoře

Neděle:	Areál otevřen	6.30 - 17.00 hodin
	Mše svatá	7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin
	Modlitba posvátného růžence	15.00 hodin
	Zpívané nešpory	16.15 hodin
	Před mší svatou v 7.30 hodin vystavení milostné sošky. Požehnutí milostnou soškou a uctívání po mši svaté v 7.30, 9.00, 11.00 a nešporách v 16.15 hodin	
Pondělí - sobota:	Areál otevřen	6.30 - 18.00 hodin
	Mše svatá	7.00, 9.00 a 17.00 hodin
	Modlitba posvátného růžence	16.30 hodin
	Před mší svatou v 7.00 hodin Anděl Páně a vystavení milostné sošky	
	Požehnutí milostnou soškou a uctívání po mši svaté v 9.00 a 17.00 hodin.	
Svátost smíření:	Příležitost ke zpovědi je půl hodiny přede mší svatou, na požádání kdykoli.	
Svátost křtu:	Je vhodné, aby rodiče křtěného dítěte absolvovali přípravu ve své farnosti.	
Svátost manželství:	Je třeba, aby se zájemci o tuto svátost o ni ucházeli u faráře v místě svého bydliště.	

- Ve středu** od 18.00 hodin je ve farním sále katechismus pro dospělé.
Ve čtvrtek po odpolední mši svatě je adorace.
V pátek v 7.00 hodin je mše svatá obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské.
V sobotu po mši svatě v 9.00 hodin je mariánská pobožnost s přednesením zaslaných proseb. Prosbu můžete zasílat na adresu prosba@svata-hora.cz, vyplnit formulář na <http://www.svata-hora.cz> nebo zaslat poštou.
V sobotu po mši svatě v 9.00 hodin se ve farním sále koná setkání ministrantů. Kontakt: ministranti@svata-hora.cz
V postní době je křížová cesta v pátek od 16.30 hodin a v neděli od 15.00 hodin.
V květnu po odpolední mši svatě je denně kromě čtvrtku a neděle májová pobožnost.
3. neděle v měsíci přenáší mši svatou v 9.00 hodin Radio Proglas.

Úřední hodiny farního úřadu

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00 hodin; 13.00 - 15.30 hodin

Prodejna knih a poutního zboží, Svatohorské poutní muzeum a průvodcovská služba

Provozuje: Sacromontana, s.r.o.
 IČ: 27363261
 DIČ: CZ27363261
Odp. osoba: Martina Jechortová
Tel.: +420 318 429 943,
 +420 731 619 800
Fax: +420 318 429 934
E-mail: prohlidka@svata-hora.cz
E-shop: <http://shop.svata-hora.cz>

Otevírací doba prodejny:

po - so: I. - III.: 10 - 15 hodin
 IV. - V.: 9 - 16 hodin
 VI. - VIII.: 9 - 17 hodin
 IX. - X.: 9 - 16 hodin
 XI. - XII.: 10 - 15 hodin
 ne: I. - XII.: 9 - 17 hodin

Expozice Svatohorského poutního muzea:

Ke zhlédnutí v otevírací době prodejny.
 Vstupné: 10 Kč, v rámci prohlídky zdarma

Průvodcovská služba:

Prohlídka areálu Svaté Hory včetně běžně nepřístupných prostor s výkladem je možná:

V.: 9 - 15 hodin, denně
 VI. - VIII.: 9 - 16 hodin, denně
 IX.: 9 - 15 hodin, denně
 X. - IV.: jen po předchozí domluvě

Uvedené časy označují začátek první a poslední prohlídky. Prohlídku větších skupin, zejména cizojazyčnou, je vhodné v dostatečném předstihu objednat písemně nebo e-mailem.

Prohlídka v češtině: 50 Kč / 30 Kč, rodinné vstupné: 130 Kč, cizojazyčný výklad: 70 Kč / 50 Kč, děti do 6 let zdarma

„Svatá Hora v čase i nad časem“:

Zahrnuje projekci filmu o Svaté Hoře v Mníšecké kapli, prohlídku stálé výstavy na letním kůru a návštěvu Svatohorského poutního muzea. Ke zhlédnutí v otevírací době prodejny.

Vstupné: 50 Kč / 30 Kč, rodinné vstupné: 130 Kč

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Římskokatolická farnost Svatá Hora, 261 80 Příbram II - 591, tel.: 318 429 930, fax: 318 429 934, e-mail: basilica@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>. Vychází 6x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu - dobrovolný dar (náklady na 1 výtisk činí 15,- Kč + poštovné). Řídí redakční rada, zodpovídá P. Anton Verbovský, CSsR. Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima spol. s r. o. Expedici zajišťuje Karmelitánské nakladatelství, s. r. o.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a. s., okresní pobočka Příbram, č. ú. 520395309/0800. Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

Ze soustředění Svatohorského chrámového sboru v Kašperských Horách

